

[Nørskov.]

om Kartoffelavl. Kartofflen er ligesom Rugen en god Ven i Nøden og er vel Sandjordsegnenes sikreste Afrøde. Af flere Grunde var det ønskeligt, om Kartoffel dyrkningen kunde fremmes. Det ærede Medlem Hr. Vanggaard har slaaet stærkt til Lyd for at anvende Kartoffelsprit til Motorbrug, hvilket vilde give Kartoffelavl en Opsving, som vilde være af stor Betydning.

Jeg vil gerne slutte mig til det ærede Medlems Henstilling til den højtærede Minister om at undersøge og fremme denne Sag; derved vilde man netop kunne yde Landmændene i vort Lands magre Egne en Haandsrækning, som de saa haardt trænger til efter de mange daarlige Aar og i Betragtning af den usikre Fremtid, de gaar i Møde.

Heldigvis har vi en god Kartoffelhøst i Aar, saaledes at der er rigeligt med Kartoffler til Befolkningens Forsyning og til Foder. Selvfølgelig mener jeg, at der skal være tilstrækkelige Beholdninger her i Landet baade til Mennesker og til Dyr; men da indeværende Aars Kartoffelhøst anslaaes til 13—14 Mill. Tdr., vil jeg mene, at der maatte kunne blive nogle Hundrede Tusinde Tønder til Eksport, hvilket vilde give Landmændene paa de fattige Egne kontante Penge, som de i disse Tider har saa haardt Brug for til at klare de store Udgifter. Jeg henstiller til det nedsatte Kartoffelnævn og til den højtærede Landbrugsminister, at der passes paa her, saa at vi ikke forsømmer at tage en Indtægt hjem.

Krigssituationen paalægger ogsaa vort Folk tunge Byrder paa forskellig Maade. Dette gælder ikke mindst vore værnepligtige, som uden Mislyd er gaaet ind i Sikrings-tjenesten for Landet. Navnlig for dem, der har Familie og Bedrift, er det et stort Offer, de maa bringe. Derfor bør Soldaterne modtages med Venlighed af Befolkningen, og det er ogsaa mit Indtryk, at det næsten overalt sker. Det er min Erfaring, at Soldater er meget taknemmelige for en god Behandling i Kvartererne. Nu skal det indrømmes, at det ikke altid er saa let at gøre det saa godt for dem, som mange gerne vilde, fordi Husmødrene paa Landet de allerfleste Steder i Virkeligheden er overbebyrdede med Arbejde — efter mit Kendskab til disse Forhold gælder det Husmødre baade i smaa og større Brug. Tiden tillader ikke at nævne alle de Opgaver, som en Kone paa Landet maa tage sig af, baade ude og inde, hvis det under de nuværende vanskelige Forhold skal lykkes at opretholde Hjemmet; jeg vil nøjes med at fastslaa, at det de allerfleste Steder

er et dygtigt og fortjenstfuldt Arbejde, de danske Husmødre udfører. Som allerede paavist af det ærede Medlem Hr. Løje er det ofte vanskeligt at faa kvindelig Medhjælp i Hjemmene, men selv hvor der holdes en Pige og der f. Eks. er en halv Snes Mennesker at bespise og holde Værelser i Stand til samt Pasning af Fjerkræ, Malkning o. s. v., er der fuldt op af Arbejde til Konen fra tidlig Morgen til sildig Aften.

Det er klart, at en Indkvartering forøger Arbejdet. Jeg er enig med mit Partis Ordfører og det ærede Medlem Hr. Løje i, at Kvarterværterne bør holdes skadesløse for deres Udlæg, og de bør ogsaa have et ordentligt Vederlag for, hvad de yder Soldaterne. Alle er interesserede i, at Forholdene i Hæren og mellem Kvarterværterne og Soldaterne bliver saa godt som muligt. Den Orlov, der er tilstaaet dem, der er beskæftigede med Landbrug og Gartneri, og den kortere Orlov, der er tilstaaet de andre, vil blive modtaget med Glæde og Tilfredshed, og jeg vil gerne bringe den højtærede Forsvarminister en Tak herfor ligesom for den Venlighed og Forstaaelse, som Ministeren altid udviser, naar vi Rigsdagsmænd henvender os til ham angaaende Værnepligtsforhold.

Jeg vil ogsaa varmt anbefale, at Soldaterne faar Frirejse med Statens Befordringsmidler, naar der gives Orlov, i hvert Tilfælde saa længe de ekstraordinære Forhold vedvarer. Det er kun en lille Paaskønnelse for den Tid og de Kræfter, som de unge ofrer i Fædrelandets Tjeneste.

I de sidste Aar er der opført adskillige nye Kaserne, og andre er under Opførelse, hvilket maa hilses med Tilfredshed. Her faar det unge Mandskab gode og sunde Lokaler, og den Kost, der bydes Soldaterne, er sikkert ogsaa god. Men paa dette Omraade har jeg dog et lille Ønske, som jeg vil henstille til den højtærede Forsvarsministers Overvejelse. I England har man i de senere Aar iværksat et omfattende Oplysningsarbejde for at fremme Kendskabet til Mælkens sundheds- og ernæringsmæssige Egenskaber. Det er resulteret i, at Arbejderne og Funktionærerne faar Mælk paa Arbejdspladserne, ligesom Mælken faar en mere fremtrædende Plads i Soldaternes og Marinernes daglige Kost. Det engelske Krigsministerium skal være gaaet ind paa en Nyordning paa dette Omraade, og Sundhedsautoriteterne er ligeledes særdeles venligt stemt for Planen, ikke mindst fordi de unge herigennem faar en god og sund Vare, som man regner med vil bidrage til Højnelse af Befolkningens Sundhed.